



**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ**  
(Держстат)

ПРОТОКОЛ № 4/2020  
розширеного засідання експертної ради користувачів  
при Державній службі статистики України

08.10.2020  
(у дистанційному режимі)

м. Київ

Присутні (19 членів експертної ради): Батковський В. А., Вахітов В. В., Вернер І. Є., Власенко Н. С., Герасименко С. С., Гончар І. А., Горбаль А. М., Гуд Д. Ю., Дегтярьов Д. А., Дешко А. Л., Калініченко Л. М., Кравчук В. В., Піщейко В. О., Притоманов С. О., Саріогло В. Г., Ситник Т. М., Тищук Т. А., Яровий Д. О. (Дідур І.), Рудешко І. Я. (секретар, без права голосу).

Запрошені: Вишневська О. А. – директор департаменту поширення інформації та комунікацій Держстату; Сологуб Т. – представник незалежної аналітичної платформи "Vox Ukraine"; Половнєв Ю. О., Тетерук А. М., Юхименко Т. В., Рудий О. П., Клюка А. О., Белова О. Ю.Ю., Костюк Н. Г. – представники Національного банку; Войтенко В. – представник Мінекономіки; Касперович Ю. – представник Національного інституту стратегічних досліджень; Вахітова Г., Купець О., Кузяків О., Яворський П. – представники МГО "Київський економічний інститут"; Шоломницький Ю., Бізяєв В. – представники Київської школи економіки; Морозова Н. Г., Обеднікова С. П. – представники Держстату.

Відсутні: Білан О. В., Боярчук Д. Є., Вишлінський Г. В., Іщук Я. В., Кораблін С. О.

Засідання відкрила голова експертної ради Тищук Т. А.  
Одноголосно прийнято рішення розпочати засідання.

Головуючий: пропоную затвердити порядок денний.

Порядок денний:

Обговорення проекту Закону України "Про офіційну статистику".

Голосували за порядок денний. Порядок денний прийнято одноголосно.  
Розгляд питання порядку денного.

**СЛУХАЛИ:**

Тищук Т. А. поінформувала, що на минулому засіданні експертної ради обговорювали проєкт Закону України "Про офіційну статистику" (далі – проєкт Закону), зокрема, статтю 34 проєкту Закону "Доступ до мікроданих у дослідницьких цілях". Члени експертної ради дійшли згоди, що термін "науковий" звужує коло доступу дослідників і запропонували запровадити реєстр дослідницьких установ або реєстр організацій, які співпрацюють із Держстатом.

**ВИСТУПИЛИ** з коментарями: Вахітов В. В., Саріогло В. Г., Піщейко В. О.

Притоманов С. О. представив свою редакцію статті 34 проєкту Закону. Запропонував, щоб доступ до мікроданих у дослідницьких цілях надавався на підставі письмового запиту акредитованої при центральному органі виконавчої влади з питань статистики наукової установи.

Вернер І. Є. – поінформував, що виробники офіційної статистики можуть виробляти та поширювати загальнодоступні мікродані лише у разі гарантування неможливості ідентифікації респондента у прямий чи непрямий спосіб. У цьому випадку інформація про виробництво та поширення таких мікроданих включається до плану державних статистичних спостережень.

Повідомив, що у редакції статті 34 Притоманова С. О. є запобіжники від недобросовісних дослідників і запропонував обговорити редакцію Притоманова С. О.

Притоманов С. О. розповів, термін "наукові цілі" замінив на "дослідницькі цілі".

Тищук Т. А. зауважила, що залишився термін "наукова установа".

Притоманов С. О. відповів, що юридичним особам необхідно буде, щоб їхній код економічної діяльності відповідав коду "наукова діяльність".

Тищук Т. А., Купець О. прокоментували, що тоді це буде формальне обмеження.

Вахітов В. В. зауважив, що до знеособлених даних повинні мати доступ тільки акредитовані особи, які отримують такий доступ виключно у приміщенні Держстату, в спеціальних кабінетах. Така процедура регулюватиметься Законом України "Про доступ до державної таємниці". Тобто, наукова/ не наукова установа – це вже визначається в підзаконних актах.

Вернер І. Є. – представив статтю 34, доопрацьовану із урахуванням пропозицій членів експертної ради, наданих на минулому засіданні. Тобто центральний орган виконавчої влади з питань статистики має право надавати доступ до мікроданих у дослідницьких цілях лише до мікроданих, які дозволяють здійснити тільки непрямую ідентифікацію респондента. Для надання такого доступу центральний орган виконавчої влади з питань статистики веде перелік установ і організацій, які можуть отримувати доступ до мікроданих у дослідницьких цілях.

Рішення про включення до цього переліку приймає Держстат за рекомендацією свого консультативно-дорадчого органу, тобто експертної ради.

Також необхідно буде вносити зміни до Положення про експертну раду користувачів, щоб захистити і зробити рівним доступ всіх дослідників, при цьому треба також усвідомлювати відповідальність експертної ради і можливі ризики.

Вахітов В. В. запитав, як визначатиметься термін, протягом якого організація буде в переліку.

Вернер І. Є. повідомив, що доступ надаватиметься тільки в разі дотримання гарантій, прописаних у статті 34. У випадку порушення гарантій щодо поводження з мікроданими центральний орган виконавчої влади з питань статистики виключає таку організацію з переліку без права включення протягом 10 років. Якщо порушення призвело до завдання шкоди або збитків будь-якому респонденту, то такі збитки відшкодовує організація, яка порушила.

Кравчук В. В. попросив голову Держстату прокоментувати положення статті 31 проекту Закону "Гарантії органів державної статистики та інших виробників офіційної статистики щодо статистичної конфіденційності". Питання в тому, як зберегти конфіденційність, якщо працюємо з мікроданими?

Вернер І. Є. відповів, що стаття 31 не корелюється з мікроданими і зауважив, що для Держстату ключовим залишається те, що респондент повинен знати, що його дані захищені.

Вахітов В. В. погодився з думкою голови Держстату про необхідність гарантій щодо поводження з мікроданими з метою захисту респондентів.

Вернер І. Є. запитав у членів експертної ради, як вони бачать механізм надання рекомендацій щодо включення організацій до переліку.

Кравчук В. В. запропонував ідентифікувати не організації, а проекти.

Тищук Т. А. повідомила, що світова практика – це включення організацій до переліку, а не проектів.

Вахітов В. В., Притоманов С. О. зауважили, що необхідно буде виписати умови акредитації.

Вернер І. Є. підсумував, що намагався врахувати думки, які були висловлені на минулому засіданні експертної ради. Повідомив, що проект Закону буде проходити процедуру погодження з Мінюстом і Кабінетом Міністрів.

Голова Держстату зауважив, що стаття проекту Закону про доступ до мікроданих є надважливою і необхідно максимально врахувати думку експертного середовища.

Саріогло В. Г. запропонував редакційні зауваження до визначення термінів "офіційна статистика" та "виробники офіційної статистики" (стаття 4 проекту Закону).

Вернер І. Є. погодився, що визначення термінів треба ще доопрацьовувати. Подякував тим, хто надав пропозиції і зауваження, зокрема, Притоманову С. О. Поінформував, що відкритий до діалогу і розгляне пропозиції, які ще підготують експерти.

Рудий О. П. поцікавився питаннями комунікацій між Держстатом і Національним банком відповідно до статті 20 проекту Закону "Основні обов'язки органів державної статистики".

Вернер І. Є. повідомив, що за основу взято Європейський 223 регламент, яким чітко врегульовано обмін мікроданими. Статтею 33 проекту Закону передбачено, що виробники офіційної статистики можуть здійснювати обмін конфіденційною даними за умови, що така передача є необхідною для ефективного виробництва та поширення офіційної державної статистичної інформації або для підвищення якості офіційної державної статистичної інформації і за умови, що така необхідність була обґрунтована.

Працівники виробників офіційної статистики, в тому числі тимчасово найняті, які відповідно до своїх посадових обов'язків мають прямий доступ до конфіденційних даних, зобов'язані дотримуватись принципу статистичної конфіденційності щодо цих даних під час і після припинення діяльності на відповідній посаді.

Голова Держстату також поінформував, що на наступному тижні Національному банку буде офіційно надіслано проект Закону.

Тищук Т. А. подякувала Держстату за врахування пропозицій членів експертної ради, які були надані на минулому засіданні.

Вернер І. Є. висловив вдячність експертній раді за участь в обговоренні та незалежній аналітичній платформі VoxUkraine за організацію заходу з адвокації проекту Закону.

Голова Держстату повідомив, що 5 жовтня Держстат виніс проект Закону на публічне громадське обговорення. Висловив сподівання, що завдяки спільним зусиллям, із залученням експертів та громадськості, отримаємо удосконалену остаточну версію проекту Закону.

#### ВИРІШИЛИ:

Інформацію Голови Держстату Вернера І. Є. взяти до відома.

Членам експертної ради взяти участь в публічному громадському обговоренні проекту Закону.

Членам експертної ради залучити представників своїх установ та організацій до участі в публічному громадському обговоренні проекту Закону.

ГОЛОСУВАЛИ: "За" – 18, "Проти" – 0, "Утримались" – 0.

Рішення прийнято одноголосно.

Голова Експертної ради

Тетяна ТИЩУК

Секретар Експертної ради

Ірина РУДЕШКО